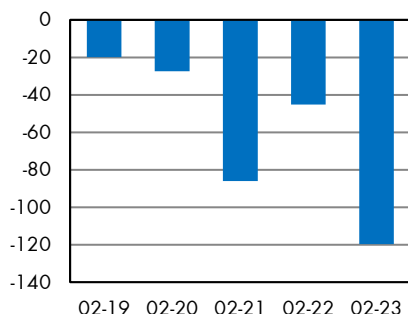

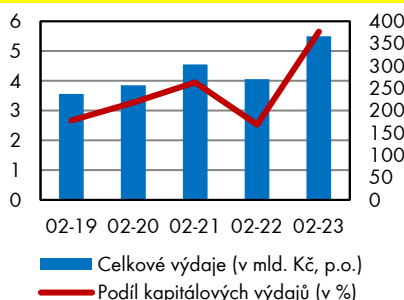
1. března 2023

Saldo státního rozpočtu (mld. Kč)

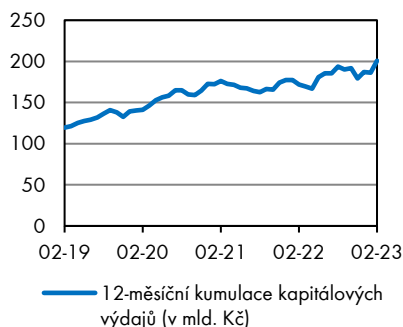
Zdroj: Raiffeisenbank, Macrobond

Kumulované výdaje státního rozpočtu v daném období

Zdroj: Raiffeisenbank, Macrobond

Kumulované kapitálové výdaje

Zdroj: Raiffeisenbank, Macrobond

Po dvou měsících dosahuje deficit takřka 120 mld. Kč

Za první dva měsíce letošního roku hospodařil stát s deficitem ve výši 119,7 mld. Kč. Únor patří obvykle mezi měsíce, kdy se vládní finance dostávají do výraznějšího deficitu a v záporných číslech skončil v únoru rozpočet vždy během posledních 5 let. Letošní deficit je přesto i na historické poměry relativně vysoký, kdy hlavním důvodem je silný meziroční růst běžných výdajů. Spíše než samotný výsledek se ale mediální pozornosti těší aktuální jednání sněmovny ohledně vládního návrhu na nižší růst penzí. Na základě valorizace by totiž kvůli zvýšené inflaci měla od června růst průměrná starobní penze o 1 770 Kč. Projednávaná vládní novela předpokládá, že namísto této částky by průměrný měsíční důchod od června rostl o 760 Kč. Z pohledu státního rozpočtu by se jednalo o poměrně výraznou úlevu, kdy v letošním roce by stát podle dostupných podkladů musel při plné valorizaci vydat zhruba 20 miliard Kč navíc, v příštím roce pak více jak 30 miliard Kč. Pokud by se nepodařilo tuto novelu včas schválit, znamenalo by to výrazné riziko přesazení letošního 295miliardového schodku, se kterým aktuální zákon o státním rozpočtu počítá.

Z pohledu únorových čísel došlo k meziročnímu navýšení jak na straně příjmů (+9,5 %, +21,4 mld. Kč), především ale výrazně na straně výdajů, které rostly o 35,4 % (+95,8 mld. Kč).

Kumulované plnění státního rozpočtu v daném období (v mld. Kč)

	Aktuální	Předchozí	% r/r
Celkové příjmy	246,6	225,2	9,5%
Celkové výdaje	366,3	270,5	35,4%
Saldo	-119,7	-45,3	

Zdroj: Raiffeisenbank, Macrobond

Na straně příjmů pomohl zejména větší výběr příspěvků z pojistného na soc. zabezpečení, kde došlo k meziročnímu nárůstu o 10 % (+10,0 mld. Kč). Na dani z přidané hodnoty se vybralo meziročně o 12,5 % více (+6,3 mld. Kč), kdy v únor mj. pomohly pozitivně působící kalendářní efekty.

Zajímavější je ale strana výdajů, kde svítí především více jak 30% nárůst běžných výdajů. Meziročně totiž stát utratil o 17,7 % více (+21,7 mld. Kč) na sociálních dávkách, kde většinu nárůstu tvořily výplaty důchodů (+19,0 %, +18,0 mld. Kč). Silný růst je možné pozorovat i u běžných transferů podnikatelům (+155,4 %, +18,8 mld. Kč), skrze které stát mj. kompenzuje firmy za ztráty způsobené zastropováním cen elektřiny a plynu. Výrazně větší objem finančních prostředků musí stát vydávat i na obsluhu státního dluhu, mj. kvůli výplatám výnosů z protiinflačních dluhopisů. Díky transferům státním fondům rostly o více jak 200 % (+13,9 mld. Kč) i kapitálové výdaje státu. To je ale z velké části ovlivněno i specifiky loňského roku, kdy stát v prvních měsících hospodařil v tzv. rozpočtovém provizoriu.

Takřka 120miliardový schodek by v dřívějších dobách byl považovaný za hluboký i pokud by šlo o celoroční číslo, v letošním roce přitom jde pouze o vysvědčení za první dva měsíce. Dodatečné „inflační“ příjmy na první pohled nestačí na rychle rostoucí výdaje a vláda proto musí hledat způsoby jak nůžky mezi výdaji a příjmy více uzavřít. V nejbližších týdnech by i proto měl podrobné kontury získat plán, skrze který chce vláda v rozpočtu na příští rok ušetřit dodatečných 70 miliard korun.

Autor: Vratislav Zámis, analytik

E-mail: vratislav.zamis@rb.cz

Tel.: +420 722 975 332

Editor: David Vagenknecht, analytik